

Tájékoztató
A tűzoltó készülékek forgalmazásáról
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
2014.

A forgalmazásra vonatkozó előírások és tanácsok

A tűzoltó készülék tűzoltó-technikai termék, tűzvédelmi célú magyarországi forgalomba hozatalának, forgalmazásának szabályait a tűz elleni védekezésről, műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.), különösen annak 13. § (2) bekezdése szabályozza:

13. § (2) Tűzoltó-technikai terméket forgalomba hozni, forgalmazni vagy beépíteni akkor lehet, ha

a) az rendelkezik tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvánnyal, amennyiben azt a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló jogszabály előírja,

b) annak megfelelőségét a termékre vonatkozó tűzvédelmi, biztonságossági követelményben meghatározott módon, annak hiányában a gyártó, forgalmazó, importőr vagy meghatalmazott képviselő vizsgálaton alapuló megfelelőségi nyilatkozatával igazolják, vagy

c) tűzvédelmi, biztonságossági követelmény hiányában, vagy amennyiben a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzése nem lehetséges, a termék a tűzvédelmi hatóság vizsgálaton alapuló hatósági engedélyével rendelkezik.

(5) Az Európai Unió másik tagállamában vagy Törökországban az ott irányadó előírásoknak megfelelően előállított vagy forgalomba hozott, továbbá az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes - az előbbiektől eltérő - államban az ott irányadó előírásoknak megfelelően előállított, (1)-(3) bekezdés szerinti termékekre az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződésnek az áruk szabad áramlását biztosító rendelkezéseivel kapcsolódó kölcsönös elismerés alkalmazásáról szóló törvény előírásait kell alkalmazni.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt termékek esetén a védelem egyenértékűségét tűzvédelmi hatóság vizsgálhatja.

A Ttv. hivatkozik az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződésnek az áruk szabad áramlását biztosító rendelkezéseivel kapcsolódó kölcsönös elismerés alkalmazásáról szóló 2009. évi VII. törvény előírásaira:

1. § c) műszaki szabály: jogszabályban meghatározott, a 764/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének (2) bekezdése szerinti előírás.

2. § (1) Az Európai Unió másik tagállamában vagy Törökországban az ott irányadó előírásoknak megfelelően előállított vagy forgalomba hozott, továbbá az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes - az előbbiektől eltérő - államban az ott irányadó előírásoknak megfelelően előállított árura a műszaki szabályt csak akkor kell alkalmazni, ha az adott államban irányadó előírások a műszaki szabály által érvényesíteni kívánt kényszerítő követelmény érvényesülése tekintetében nem nyújtanak a műszaki szabállyal egyenértékű védelmet.

(2) Ha a védelem egyenértékűsége a műszaki szabálynak csak egy része tekintetében állapítható meg, az árunak meg kell felelnie a fennmaradó műszaki szabálynak.

A hordozható tűzoltó készülékek gyártásának, megfelelőségük igazolására több előírás vonatkozik. A tűzoltó készülék tartályának megfelelőségének igazolására rendelkezésre áll a nyomástartó berendezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1997. május 29-i, európai parlamenti és tanácsi **97/23/EK irányelv** (PED direktíva). E mellett a hordozható tűzoltó készülékekre vonatkoznak nemzeti szabványok. Az MSZ EN 3 szabvány

(Hordozható tűzoltó készülékek) hatályos részei közül különösen az **EN 3-7** (Hordozható tűzoltó készülékek. 7. rész: Jellemzők, teljesítménykövetelmények és vizsgálati módszerek) és **EN 3-10** (Hordozható tűzoltó készülékek. 10. rész: Rendelkezések a hordozható tűzoltó készülékek EN 3-7-nek való megfeleléséértékelésére) szabványok előírásait kell figyelembe venni a tűzoltó készülékek gyártása, megfelelés igazolása tekintetében. A hordozható tűzoltó készülékek gyártására külön magyar előírás jogszabályban, szabványban nincs. A **20 kg-nál nehezebb** tűzoltó készülékeknek meg kell felelniük az **EN 1866** szabvány (Mozgatható tűzoltó készülékek.) termékre vonatkozó részeinek is. A régi MSZ 1040 szabvány hatálya alá tartozó tűzoltó készülékek forgalmazása nem tárgya jelen tájékoztatásnak.

Amennyiben a hordozható tűzoltó készüléket **igazoltan** a 97/23/EK rendelet és az EN 3 szabvány rá vonatkozó részei alapján állították elő, tanúsították, illetve helyezték forgalomba az Európai Unióban (beleértve Törökországot, és az EGT-megállapodásban részes valamely EFTA-államot), **a magyarországi forgalmazáshoz, használathoz, készenlében tartáshoz külön tűzvédelmi megfelelési tanúsítvány beszerzése nem kötelező.** Vagyis elegendő, ha a hordozható tűzoltó készülék 97/23/EK rendeletnek való megfelelését egy a 97/23/EK rendelet alapján kijelölt testület (Notified Body), továbbá az EN 3 szabványnak való megfelelést egy gyártótól független megfeleléstértékelő szervezet igazolta.

A nem megfelelő, készenlében nem tartható, karbantartásra át nem vehető tűzoltó készülékek a karbantartó műhelyek, viszonteladók, készenlében tartók nagyobb odafigyelésével kiszűrhetők. **A tűzoltó készülékek forgalmazása, vásárlása során érdemes meggyőződni arról, hogy a tűzoltó készülék megfeleléséértékeléséhez, és azonosításhoz az alábbi dokumentáció rendelkezésre áll-e:**

- a) fő alkatrészek rajz (fotó) dokumentációja (tartály, szelep, tömlő és a készülék összeállítási rajza), és az alkatrészlista;
- b) a tűzoltó készülék tartályára vonatkozó PED tanúsítvány;
- c) az EN 3-7 szabvány alapján kiállított tanúsítvány és az ezt alátámasztó EN 3-7 szabvány szerinti vizsgálati jegyzőkönyv;
- d) az oltóanyag biztonsági adatlapja;
- e) karbantartási utasítás.

A felsorolt iratok meglétéről és az ellenőrzéshez, javításhoz és karbantartáshoz szükséges alkatrészek biztosítottágáról szükséges meggyőződni a magyarországi forgalmazónak, vásárlónak. Ez különösen igaz az Európai Unió (beleértve Törökországot, és az EGT-megállapodásban részes valamely EFTA-államokat) **külről érkező tűzoltó-technikai termékekre, tűzoltó készülékekre.**

A karbantartásra, javításra vonatkozó a forgalmazással összefüggő előírás

A hordozható tűzoltó készülékek beszerzésénél továbbá célszerű figyelembe venni a bejelentésköteles tűzvédelmi szolgáltatási tevékenységek megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 50/2011. (XII. 20.) BM rendelet előírásait is:

4/A. § (1) A tűzoltó készülék nem vehető át karbantartásra, ha

a) a gyártó által előírt alkatrészek, oltóanyag és technológiai utasítás nem áll rendelkezésre,

A tűzoltó készülékeket az OTSZ szerint legalább évente karban kell tartani, azt viszont csak abban az esetben végezheti el egy tűzoltó készülék karbantartó, ha a gyártó által előírt technológiai utasítás, alkatrészek, oltóanyag rendelkezésére áll.

Vagyis problémát jelenthet a készenlében tartónak, ha olyan készüléket szerez be, amelyhez a gyártó nem bocsát rendelkezésre alkatrészt, oltóanyagot és technológiai utasítást. Ezekben az esetekben a tűzoltó készüléken 1 év után az alapkarbantartást nem lehet elvégezni, és az tovább nem tartható készenlében.

Szankcionálás

A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése és 1. melléklet 17-18. sora alapján **a tűzvédelmi hatóság bírságot szab ki, amennyiben a tűzoltó készülék készenlétkben tartását (min. 20.000 Ft/készülék), vagy a karbantartását (min. 10.000 Ft/készülék) elmulasztották.**

Piacfelügyelet

Amennyiben magyarországi gyártók, forgalmazók, viszonteladók, vásárlók, illetve a tűzoltó készülék karbantartó műhelyek részéről kétség merül fel olyan tűzoltó készülék megfelelőségével kapcsolatban, amely nem rendelkezik magyar tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvánnyal, de a fent leírtak alapján forgalmazása a jogszabályoknak megfelel, jelezzék azt a BM OKF Tűzmegeelőzési Főosztály részére az okf.mpfo@katved.gov.hu e-mail címen, vagy postai úton (1903 Budapest, Pf. 314.).

A bejelentés során törekedjenek az alábbi adatok megadására: -

- a tűzoltó készülék típusa, gyártója, forgalmazója;
- a kérdéses tűzoltó készülék fellelhetőségének helye;
- bejelentő neve, elérhetőségei (cím, telefonszám, e-mail), amennyiben további információra lenne szükség a tűzoltó készülékről.